

1.sz. **Melléklet** az:

„új” szegedi gondolat-szegedi jóslat
című
gondolatsorhoz

*„új” szegedi gondolatnak azért nevezem, mert a „második szegedi gondolat” elnevezés foglalt, ezen a néven (is) emlegették annak idején - a reformkörök 1988-asmegalakulásának kezdetén kívül - az 1956-os szegedi egyetemi/főiskolai szervezkedéseket, melyek megalapozták a forradalom létrejöttét. De nevezhetjük akár „szegedi jóslatnak” is.

(Mindannyian tudjuk, hogy a kommunista-szocialista rendszer megbuktatásának kezdete az MDF megalakulásának köszönhető, melynek létét tényét a reformkörök megalakulási sora előzte meg, mint ahogy azt is, hogy az 1956-ban elbukott forradalmunk a bolsevizmus gerincét roppantotta meg, s a következő évben felbomlott a Szocialista Internacionálé, melyből két igen erős kommunista párt a francia és az olasz lépett ki a történet hatására elsőként.)

Véleményem szerint a fenti „dolgozat” Hazánk, és a Magyarország szempontjából hasonló jelentőségű dolgot alapoz meg, teszi azt mindannyiunk szemében megalapozott elgondolássá, jövőnkbe vetett hitünket erősebbé, cselekedeteinket céltudatosabbá. Mert azért tudnunk kell: nem sültgalamb ez ! Tennünk kell mindannyiunknak meghallani az egyedi hívó, cselekvésre ösztönző belső szót, s nem szabad sem tudatlanságból, sem kételkedésből, sem lustaságból annak ellene mondani, hanem meg kell tenni.

E téren a legelső és legfontosabb az Anna –réti Kápolna

(Szűz-Mária-Boldogasszony-Babba Mária földi székhelye) megépítésének ügye, mely kapcsán már nem egy, és nem kettő hívás hangzott el. de a magyarok még „tétováznak”. Pedig itt nem érvényes a „ha még egyszer azt üzeni” !!! Mert akkor jaj nekünk !

**ezt a fogalmat, a „szegedi gondolat”-ot a következőképpen írja a Magyar Katolikus Lexikon:

„szegedi gondolat, 1919-1945: az újjáépítési elképzelések gyűjtőneve a kommün, a vörös háború s az oláh és szerb megszállás idején. - Az ellenforr. →szegedi kormányidején keletkezett, pol. eszmerendszerré részleteiben nem dolgozták ki, megmaradt a kommün ellen Szegeden szervezkedett katonai, hivatalnoki, polg. elképzelések elegyének. Elutasították az antant (szabadkőműves) →versailles-i békerendszerét, a bolsevizmust, a nemzetk. pénzvilág (plutokrácia) uralmát, céljuk a keresztény-nemzeti alapon újjáépített Mo. A liberális sajtóban 1919-44: ennek alapján nevezték a pol. rendszert (a Horthy-korszakot) gunyorosan „keresztény kurzus”-nak. 88

Kelemen Béla: Adatok a szegedi ellenforr. és a szegedi kormány tört-éhez. [1919] Naplójegyzetek és okiratok. + Tonelli Sándor: A szegedi forr. mozgalmak. Szeged, 1923. - A Magyarország évkv-e. Bp., 1941. (Baky László: A szegedi elindulás - a ~) - 20 közművelődési előadás a Tisza mellékéről. Szentes, 1943. (Zsoldos László: A ~)

„így ír erről a Nemzeti Intenetfigyelő:

A NEMZETI HADSEREGRŐL... NÉHÁNY SZEGEDI GONDOLAT, SZEGEDRŐL-

„Horthy Miklós Szögedében fehér zászlót bontott –
Könnyeivel mögírta a toborzó parancsot.
Írás közben kihallatszott nehéz sóhajtása:
Egész ország elvész, ha nem lösz katonája

(1919-es toborzó-dal részlete)

„Régi igazság, hogy a magyar embert higgadt nyugodtságából csak az önérdek rázza fel. Kongathatják a vészharangot, legfeljebb utcára szalad megnézni a szomszéd égését. Lophatják a szomszéd jószágát, termését, ahelyett, hogy strázsába állana a kárvallott mellé, nyugodtan mondogatja: „attól viszik, akinek van!” Csak akkor izgul, ha saját háza ég. E veszedelmes egyéni tulajdonsága mellett van azonban a magyarnak egy nagyon szép nemzeti vonása. Az elismert fensőbbségnek vakon tud engedelmessé válni. Erről csodákat tudnánk mesélni a hadvezérek, a lezajlott rettenetes háború rohamainak vezetői. (1919- bö, I Zadvarecz István, a Nemzeti Hadsereg tábori püspöke).

Az elmúlt napokban emlékeztek meg Szegeden a Nemzeti Hadsereg megalakulásáról, ennek kapcsán született meg az alábbi dolgozat.

Horthy Miklóst és munkásságát divat lett mára gyűlölni vagy imádni, valahogyan a köztes megítélés megszűnt létezni. Az okokat tudom, a szándékokat jól ismerem. Egyetlen dolgot azonban nem szabad elfelejtenünk: Vannak történelmi események, amikor nem lehet mérlegelni és „csak” elemezni! Mert bizony manapság is a nemzeti közösség átértékelése, a hazáért való aggodás, tevékeny cselekmények, nekünk mában élőknek a felelősségünk. Felelősség, melyet másra nem helyezhetünk, mert ez az őseinkért való kötelességünk.

Buzgalmunkat és odaadásunkat a jelenben a jövőért kell megtennünk, hiszen mi is gyermekeinknek, unokáinknak az ősei leszünk. Ezen munkálkodjunk, ezért imádkozzunk!

Úgy legyen!

1919. július 5-én a szegedi Magyar Országos Véderő Egylet (MOVE) a város színházában rendezte meg díszközgyűlését, ahol a meghívottak közül a város előkelőségei mellett, a francia antant erők tisztjei is jelen voltak. Mind Szegeden, mind az egész országban elkeseredés lett úrrá az elveszített háború és az ellenséges kis-antant államok magyarországi megszállása nyomán. Amennyiben nem történik „valami”, akkor Magyarország teljes nemzetteste feldarabolódik és Magyarország, mint önálló állam, meg fog szűnni.

Az ünnepélyre visszatérve:

Az egyesület elnöke a fentieket megfogalmazva Horthy Miklós felé fordulva ezeket mondotta nagy nyilvánosság előtt neki:

„Hozzád fordulok Novara hőse, aki a magyar dicsőséget az egész világnak tudtul adtad, az újra született Magyarországnak első hadügyminisztere! Ismerjük, tudjuk, hogy hazáért életedet is odaajándékozod, ha az megköveteli tőled; egybeforrunk veled és úgy mondjuk: életünket és vérünket adjuk, ha kívánod, ha a haza sorsa megköveteli!”- majd Horthyt a közgyűlés a MOVE tiszteletbeli országos elnökének is kikiáltotta.

A taps és az éljenzés elcsitulása után Horthy a színpadra állott és az őt életető tömeghez szólt:

„Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Ez a tisztség tökéletesen váratlanul ért. Ez nem volt a programban. Annál nehezebb a helyzetem, mert nem beszélni, hanem cselekedni jöttem. Tudja meg mindenki-tegnaptól mára forduloponthoz értünk. Meg kell mondanom, hogy tegnap tudtuk meg, hogy a kormány támogatásban nem részesül. Nem mindnyájan érzünk és gondolkozunk egyformán. A francia hadsereg képviselői a legnagyobb szeretettel segítettek bennünket, mert látták, hogy az ezer sebből vérző, agyonsanyargatott ország és nemzet rászorul a segítő kezekre. Közbejött azonban a politika és így Versaillesban másképpen gondolkodnak, mint a hadsereg. A francia kormány úgy gondolja, hogy bennünket nem támogathat. Talán ők nem tudják, hogy mi van itt Szegeden, hogy az utóbbi napokban mennyien jöttek ide segítségért és segíteni. A tiszteket, akik ide jöttek, elhagyni nem lehet. Én sem engedem. Kitartunk, kitartok- míg hazánkat vissza nem vesszük!” (részlet)

Néma csend fogadta Horthy beszédét, majd egyszerre robbant fel a színház egésze; tomboló lelkesedéssel „Kitartunk! Kitartunk!”- felkiáltásokkal ünnepelték Horthyt, kit vállukra véve vittek hívei a Széchényi-térre.

Horthy lángra lobbantotta azt a tüzet, amelyről dolgozatunk elején Zadvarecz páter is írt. Ettől a pillanattól kezdve nem lehetett mást hallani a szegedi utcákon csak azt, hogy „Éljen Horthy Miklós! Éljen a Nemzeti Hadsereg!”

Július 12-én A Károlyi Gyula gróf által vezetett kormány lemondott, így Horthy is távozott a hadügyminiszteri székéből, de az Ábrahám-féle új kormány nem tudta elkerülni Horthynak a Nemzeti Hadsereg fővezéri kinevezését.

A fővezér első nyilvános szereplése a szegedi Alsóvárosi Népkörben történt, ahol a szegedi kispapok vendégül látták a kormányt és a fővezért.

1919. július 20-a nagy nap a Nemzeti Hadsereg életében; ekkoron került sor a Mars-téri laktanyában a Nemzeti Hadsereg zászlajának meg szentelésére. A felszentelt zászlót a

seregének felmutatta- őrjöngő katonái lelkesedése mellett- majd a kaszárnyaudvaron elmondta beszédét, melynek hallgatása közben nem egy legénye torkát szorította hazaszerető szorgalom.

„Szegedi női kezek hímezték bele szívük melegét a zászlónkba. Büszkeséggel tölt el a tudat, hogy a szegedi magyar nők e lobogót a magyar nemzeti eszme szolgálatában álló hadseregnek szánták. A régi legendás vitézeknek, egy Hunyadinak, egy Rákóczinak kellene feltűnnie, hogy felrázzák tespedésükből a magyar hazát. Ilyen veszélyben, mint ma, a hazá még sohasem volt. Ha nem fogunk fegyvert, elvesztünk örökre... Ismerem Szeged népét, Kossuth nemzetének büszkeségét. A szegedi katonák már a háború alatt megmutatták, hogy hazájukért képesek életüket és vérüket áldozni. Vegyétek most is e lobogót, e drága kincset és jelszavatok legyen: Ezen vagy ezzel!

Augusztus 5-6-án a Nemzeti Hadsereg két százada átlépte a francia előőrsök vonalát, hogy majd őket követve a hadsereg főoszlopa (1. hadosztály és az 1. dandár törzse, az 1. huszárszázad, 2. gyalogzászlóalj, a tiszt keretek, 1. aknásszázad, 1. csendőrszázad). Leírva a sereg hatalmas erőt képviselt, de valójában mindössze 202 tiszt, 13 csendőrtiszt és 860 honvéd indult a Dunántúlra, hogy majd Siófokon megerősödve visszavegye Budapestet és a lehetőségekhez képest az egész országot...

*

Még 1919 júliusában a Népszava c. újság egyfajta válaszául Horthy fővezéri megválasztásának, becsmérő hangú cikket közölt. A pesti volt cs. és kir. tengerészeknek és tisztjeiknek nem is kellett ennél több, felvonultak a Népszava szerkesztősége felé s a főszerkesztő úrnak megmondták, hogyha még egyszer hazugságokat terjesztenek szeretett volt parancsnokuk ellen, akkor a nyomdát és a szerkesztőséget is szétzúzzák. Az igazságot írhatják, de a hamisságot ki nem állhatják!- mondták az egyszerű tengeri rókák. Horthy miután értesült a „fiai” érte való kiállításáról, kiáltványt írt a hűséges tengerészeihez:

„A volt Haditengerészekhez!

Mély meghatottsággal vettem tudomásul, hogy a budapesti sajtó galád rágalmozásával szemben ti engem megvédelmeztetek. Örömmel látom e tényből, hogy volt derék magyar tengerészeim nem valamennyien felejtették el az együtt töltött éveket s az édes magyar hazá iránt való szeretet mellett volt vezetőik tisztelete is szunnyad még szívetekben. Ha eljön majd az idő, hogy szerencsétlen hazánknak, kis magyar családunknak minden egyes fia testvérként megérti és szerti egymást, örömmel nézek a szemébe és szorítom meg a kezét azoknak a bajtársaknak, kiknek az élén megcáfolhatom, azt a –sajnos-általános véleményt, hogy a magyar tengerészetből hiányzik minden nemes érzés, hazánk és magyar fajunk szeretete. Aki pedig ilyen magyar tengerész, az nem látta a tengert soha!
Áldjon meg benneteket az Isten! A viszontlátásra!

Források:

Pilech Jenő: Horthy Miklós- A tízéves kormányzói évfordulóra- 1930. Nemzeti Örökség Kiadó
Horthy Miklós: Emlékirataim 1992, História Kiadó
Szegedi Almanach 1919. Kárász-Weiss 1927.)
Völkischer Beobachter Zeitung 1919/ 4-5-8. sz. alapján)
Magyar Országos Levéltár E szekció
Vas Zoltán: Őfelsége szárnysegéde Horthy Miklós, 1969 Szépirodalmi Kiadó
Gulyás László: A Horthy korszak külpolitikája 1919-1924, 2012, Attraktor Kiadó

*** - Gyanús volt, ezért utánanéztam: az amerikai Függetlenség Napja, az 1776-os Függetlenségi Nyilatkozat kikiáltásának napja, 1776. június 4.-én.

Ezt a dátumot azóta ünneplik az Egyesült Államokban, függetlenül attól melyik napra esik. Nos, jobb, ha tudják: az 1776. évi június 4.-e is azon év **156.** napja !!!! (az utóünnepléseké nem mindig, de a dátumot jegyezték meg)

Azaz, gyanús, hogy nem csak a magyarság szempontjából vizsgálható az év 156. napján történő események jelentősége, de ezt nálamnál több idővel rendelkezőknek kellene kutatni.